Ankenævnet *for* Forsikring

Den 1. maj 2019 blev i sag nr. 93417:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Topdanmark Forsikring A/S
Borupvang 4
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har landbrugsforsikring med retshjælpsdækning. I klageskema af 7/2 2019 til nævnet har klagerens advokat bl.a. anført:

> "**Kort redegørelse for sagen**
> …
> Der opstod den 28. april 2018 en brand i forsikringstagerens lade. Branden opstod i forbindelse med forsikringstagers svejsearbejde, hvor der opstod en støveksplosion, som medførte til at laden samt indbo brændte ned. Forsikringstager anmeldte efterfølgende skaden til Topdanmark og anmodede dem om at dække tabet. Topdanmark oplyste dog forsikringstageren, at Topdanmark ville fratrække 20% i erstatningen på baggrund af, at forsikringstageren havde handlet groft uagtsomt, hvilket bestrides.
>
> Sagen blev efterfølgende indbragt for de almindelige domstole. Sagen blev ikke indbragt for Ankenævnet for Forsikring, idet forsikringstageren er en enkeltmandsvirksomhed og momsregistreret. Der blev endvidere ansøgt om retshjælp hos Topdanmark.
>
> Forsikringstageren fik dog afslag på retshjælp fra Topdanmark med den begrundelse, at sagen kan behandles ved Ankenævnet for Forsikring. Sagsøger er ikke enig heri, hvorfor sagsøger valgte at anlægge en civil retssag. Desuagtet indbringes sagen for Ankenævnet med anmodning om en tilkendegivelse af, hvorvidt Ankenævnet kan behandle sagen.
> Endvidere anmodes Ankenævnet om en hurtig tilbagemelding, da sagen verserer ved de almindelige domstole.
>
> **Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?**
> Fuld forsikringsdækning."

Klagerens advokat har i mail af 11/2 2019 til nævnet supplerende anført:

> "I henhold til telefonisk samtale d.d. skal jeg hermed bekræfte, at det beror på en fejl, at den indsendte stævning i ovennævnte sag benævner, at der er sket skade på indbo.
> Der er alene sket skade på lade samt genstande af erhvervsmæssig karakter."

Nævnets sekretariat har den 12/2 2019 bedt om selskabets kommentarer til kompetencespørgsmålet. Selskabet har i brev af 26/2 2019 til nævnet bl.a. anført:

> "Vi mener bestemt, at sagen er egnet til at blive behandlet af Nævnet, hvorfor vi også har henvist vores kunde til jer.
>
> Sagen drejer sig om, hvorvidt vi er berettiget til at afkorte erstatningen med 20 % som følge af grov uagtsomhed efter FAL § 18 stk. 2.
>
> Det er en juridisk vurdering, som I har lavet i mange tilsvarende sager.
>
> Retten til afkortning af erstatningen fremgår tillige af vores kundes vilkår 6331-2. Vilkårene gælder for både landbrugskunder, landbokunder og producenter. Vilkårspunktet omkring retten til at afkorte erstatningen fremgår af fællesvilkårene punkt 11 a (side 42).
>
> Det ses ikke at have nogen betydning for den juridiske vurdering af FAL § 18 stk. 2, at branden i den pågældende sag er opstået i vores kundes lade som følge af svejsning. Den kunne ligeså vel være sket et andet sted på ejendommen så som hovedhuset, garagen mv. Han kunne have stået i gårdspladsen og have svejset, og en gnist kunne have fløjet over i noget haveaffald og tændt ild i hovedhuset. I så tilfælde ville der efter vores vurdering ikke være tvivl om, at I ville behandle sagen.
>
> Det er handlingen i sagen, der er omdrejningspunktet for sagen. Det er underordnet i forhold til FAL § 18 stk. 2, hvor handlingen er foregået henne.
>
> Vi medgiver, at det ikke er alle privatpersoner, der ejer et svejseapparat, men vi mener ikke, at det er ualmindeligt, at privatpersoner også ejer sådanne genstande, og en brand (og dermed eventuelt spørgsmålet omkring FAL § 18 stk. 2) kunne derfor også være sket for en privatperson.
>
> I har, som I også henviser til, tidligere behandlet sagen 89.787, hvor det skete brand i staldbygning som følge af arbejde med en vinkelsliber.
>
> Kendelsen AK 92.311 vedrører en ejerskiftesag, hvor køber uomtvisteligt købte ejendommen som et led i sit erhverv, og sagen af den grund blev anset som en erhvervsmæssig klage.
>
> Vi henviser blandt andet også til AK 68.703, hvor Nævnet behandlede en brand i en lade på en landbrugsforsikring på grund af svejsning. Her nedsatte forsikringsselskabet erstatningen med 20 % efter FAL § 18 stk. 2.
>
> En sag med mange lighedstræk med denne sag.

I har også tidligere afgjort sagen AK 80.220 over retshjælpsforsikringen. En sag, der omhandlede vejret på produktionsjord.

De to sidstnævnte kendelser vedlægges.

Vi mener ikke, at man kan afgøre kompetencespørgsmålet ud fra, om der foreligger enighed mellem parterne omkring Nævnets rolle i denne konkrete sag.

Vores kunde lader sig repræsentere ved advokat, hvorfor der naturligvis er et økonomisk incitament fra denne til at ønske, at I ikke vil behandle sagen, således der kan opnås retshjælpsdækning.

Situationen kunne efter vores mening meget vel være helt anderledes, hvis det havde været vores kunde selv, der havde rettet henvendelse til jer.

I er et klagenævn med en simpel proces, og I er vante til at behandle forsikringsretlige problemstillinger, så som om der foreligger grov uagtsomhed efter FAL § § 18 stk. 2, der berettiger til nedsættelse af erstatningen, hvorfor det er en god og naturlig måde for vores kunde at få afgjort denne sag på. Det går alt andet også hurtigere end en retssag.

I sidste ende må det dog være op til jer at vurdere, hvorvidt I kan behandle sagen, men vi ser ingen grund til, at I ikke skulle kunne det."

Klageren advokat har i mail af 11/4 2019 til nævnet bl.a. anført:

"Det fastholdes, at Ankenævnet skal afholde sig fra at behandle sagen. Til støtte herfor henvises principalt til, at Ankenævnets hovedopgave er at behandle klager fra forbrugere.

Denne sag er anlagt af en virksomhed og vedrører skade på løsøre, der tilhører virksomheden. Af samme årsag har jeg som advokat anlagt en retssag mod Topdanmark mhp at få en dommers vurdering af, hvorvidt Topdanmark er berettiget til at foretage fradrag i erstatningen, hvilket bestrides. Jeg har endvidere på sædvanlig vis ansøgt om retshjælp hos Topdanmark til at anlægge og føre sagen mod Topdanmark.

Topdanmark har afvist at meddele tilsagn om retshjælp med henvisning til, at sagen kan behandles af Ankenævnet.
…
Ankenævnet bør ikke medvirke til, at Topdanmark får held til at besværliggøre min sagsførelse mod Topdanmark.

I en sag, hvor der ansøges om retshjælp til at føre en sag mod sig selv (Topdanmark) bør der stilles krav om, at Topdanmark agerer ekstra sobert og ordentligt. Dette er ikke tilfældet, når Topdanmark effektivt forsøger at afskære/ hindre, at min klient fører en sag mod selskabet. Hvis Topdanmark ikke ønsker at yde retshjælp til deres kunder til sager mod sig selv bør de undtage dette i deres betingelser."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen. Et uddrag gengives i det følgende.

4. 93417

Af klagerens stævning af 18/12 2018 fremgår bl.a.:

"**2. Skadens indtræden**
Den 28. april 2018 besluttede sagsøger sig for at reparere en fodersilo, idet den havde skråstiver, der var blevet påkørt og derfor ikke stod stabilt. Dette kunne alene lade sig gøre ved svejsning. Sagsøger fejede i den forbindelse halm væk, således at der var 3 meters afstand fra halm til, hvor han skulle svejse. Endvidere sørgede sagsøger for at tildække halmen med hårde plast plader, således at gløder ikke skulle springe over i halmen. Sagsøger havde placeret en brandslukker tæt ved sig i tilfælde af brand. Sagsøger svejsede i en højde på ca. 170 cm.

I forbindelse med svejsningen opstod der en eksplosionsagtig flamme, som medførte, at sagsøgers svejsehjelm blev slået af ham, samt at der opstod brand i halmen.

Sagsøger reagerede hurtigt og tømte en hel brandslukker på halmen, hvilket næsten stoppede ilden. Ilden fik dog fat igen, da sagsøger skyndte sig at hente flere brandslukkere. Sagsøger tømte 5 brandslukkere, men fik aldrig ilden slukket helt, hvilket betød, at laden samt indbo nåede at brande ned, inden brandvæsenet ankom."

Af selskabets svarskrift af 16/1 2019 fremgår bl.a.:

"Brandens opståen
Det er af sagsøger anført i stævningen, at der i forbindelse med svejsningen opstod en eksplosionsagtig flamme, som medførte, at sagsøgers svejsehjelm blev slået af ham, samt at der opstod brand i halmen.

Denne beskrivelse af brandens opståen bestrides af sagsøgte.

Det er af sagsøger i stævningen beskrevet, at sagsøger forud for svejsearbejdet fejede halm væk, således at der var 3 meters afstand fra halm, til hvor han skulle svejse. Det er samtidig af sagsøger oplyst, at svejsearbejdet foregik i en højde på 170 cm.

Skulle halmen have været antændt af en stikflamme fra svejsningen, skulle denne flamme have været ca. 3,5 meter.

Det fremstår ikke som en sandsynlig forklaring på brandens opståen, at der ved svejsningen opstod en stikflamme på ca. 3,5 meter, som antændte den omkringliggende halm.

Efter sagsøgtes opfattelse er den mest sandsynlige årsag til brandens opståen, at halm på gulvet er blevet antændt af gnister/svejseklatter, der uundgåeligt og påregneligt opstår ved svejsearbejde, hvilket understøttes af sagsøgers egne oplysninger."

Af vilkår for retshjælpsdækning tilknyttet landbrugsbedriften fremgår bl.a.:

"**2 Hvilke tvister er dækket**
…
A Tvister opstået i forbindelse med sikredes udøvelse af landbrugsproduktionen og/eller som ejer af ejendommens driftsbygninger og jordareal, og som

B efter sin art vil kunne behandles af en domstol efter retsplejelovens regler om civile sager.

Dækningen omfatter også tvister af denne art, som efter parternes aftale i stedet behandles ved voldgift.

…

3 Hvilke tvister er ikke dækket

…

H Tvister, som kan behandles af godkendt/lovhjemlet klagenævn.

…

5 Hvilke omkostninger er ikke dækket

…

G Omkostninger ved tvister, der kunne have været behandlet ved et klagenævn, medmindre andet er aftalt med Topdanmark, eller det er åbenbart, at sagen på grund af sin karakter ville være blevet henvist til domstolene."

Nævnet udtaler:

Klageren har tegnet en landbrugsforsikring med retshjælpsdækning tilknyttet landbrugsbedriften. I forbindelse med klagerens svejsearbejde på en fodersilo placeret i en halmlade opstod der brand, og laden og blandt andet bigballer placeret i laden blev brandskadet. Selskabet har vurderet, at klageren har fremkaldt forsikringsbegivenheden ved grov uagtsomhed og har afkortet 20 % i erstatningen. Selskabet har afvist klagerens anmodning om retshjælpsdækning til en retssag mod selskabet med henvisning til, at sagen kan behandles af Ankenævnet for Forsikring. Klageren har begæret sagen afvist af nævnet.

Nævnet bemærker indledningsvis, at det er et sædvanligt vilkår i retshjælpsforsikringer, at forsikringen ikke dækker tvister, som kan behandles af godkendte klagenævn.

Nævnet har udskilt som delspørgsmål til særskilt afgørelse, om nævnet har kompetence til at behandle en klage over selskabets afkortning i erstatningen på grund af grov uagtsomhed.

I § 2, stk. 5, i nævnets vedtægter hedder det: "Stk. 5. Klager vedrørende forsikrings- eller pensionsforhold af erhvervsmæssig karakter falder uden for nævnets kompetence. Nævnet kan dog behandle en klage vedrørende forsikrings- eller pensionsforhold af erhvervsmæssig karakter, såfremt nævnet finder, at klagen ikke adskiller sig væsentligt fra private forsikrings- eller pensi-

onsforhold, og såfremt det ud fra en samlet vurdering af sagen skønnes rimeligt og hensigtsmæssigt at behandle klagen".

Nævnet bemærker, at det følger af vedtægternes § 2, stk. 5 – jf. ordene "kan dog" og "såfremt det ud fra en samlet vurdering af sagen skønnes rimeligt og hensigtsmæssigt at behandle klagen" – at klager af erhvervsmæssig karakter som udgangspunkt afvises, og at der skal være særlige forhold, som gør det rimeligt og hensigtsmæssigt at tillade behandling af en erhvervsmæssig klage.

Nævnet finder, at klagen vedrører forsikringsforhold af erhvervsmæssig karakter, da der er tale om en landbrugsforsikring, og der alene er sket skade på bygning og løsøre, som anvendes i landbrugsbedriften.

Nævnet finder endvidere, at det ud fra en samlet vurdering ikke kan skønnes rimeligt og hensigtsmæssigt, at klagen bliver behandlet af Ankenævnet for Forsikring. Sagen afvises derfor fra behandling ved Ankenævnet for Forsikring, jf. § 2, stk. 5, i nævnets vedtægter.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at det bærende formål med nævnets virke er at sikre forbrugere en nem og billig adgang til at kunne få behandlet og afgjort klager over deres forsikringsselskab.

Nævnet bemærker, at nævnet i sag 92311 – efter påstand fra det indklagede forsikringsselskab – afviste at behandle en klage over en ejerskifteforsikring, idet den forsikrede ejendom, der var købt for 16,975 mio. kr., ejes af et holdingselskab. Nævnet har også lagt vægt på, at der bør være symmetri i nævnets behandling af afvisningspåstande, som måtte være fremsat af henholdsvis klageren og af selskabet.

Nævnet har endvidere lagt vægt på, at det ikke kan anses for hensigtsmæssigt, at sager vedrørende erhvervsejendomme og erhvervsløsøre i almindelighed behandles af nævnet. Der fore-

ligger efter nævnets vurdering i den konkrete sag ikke sådanne særlige omstændigheder, der væsentligt taler for, at nævnet skulle behandle den indgivne klage.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

_____

Sagen afvises.

Klagegebyret tilbagebetales.

Jens Kruse Mikkelsen
formand